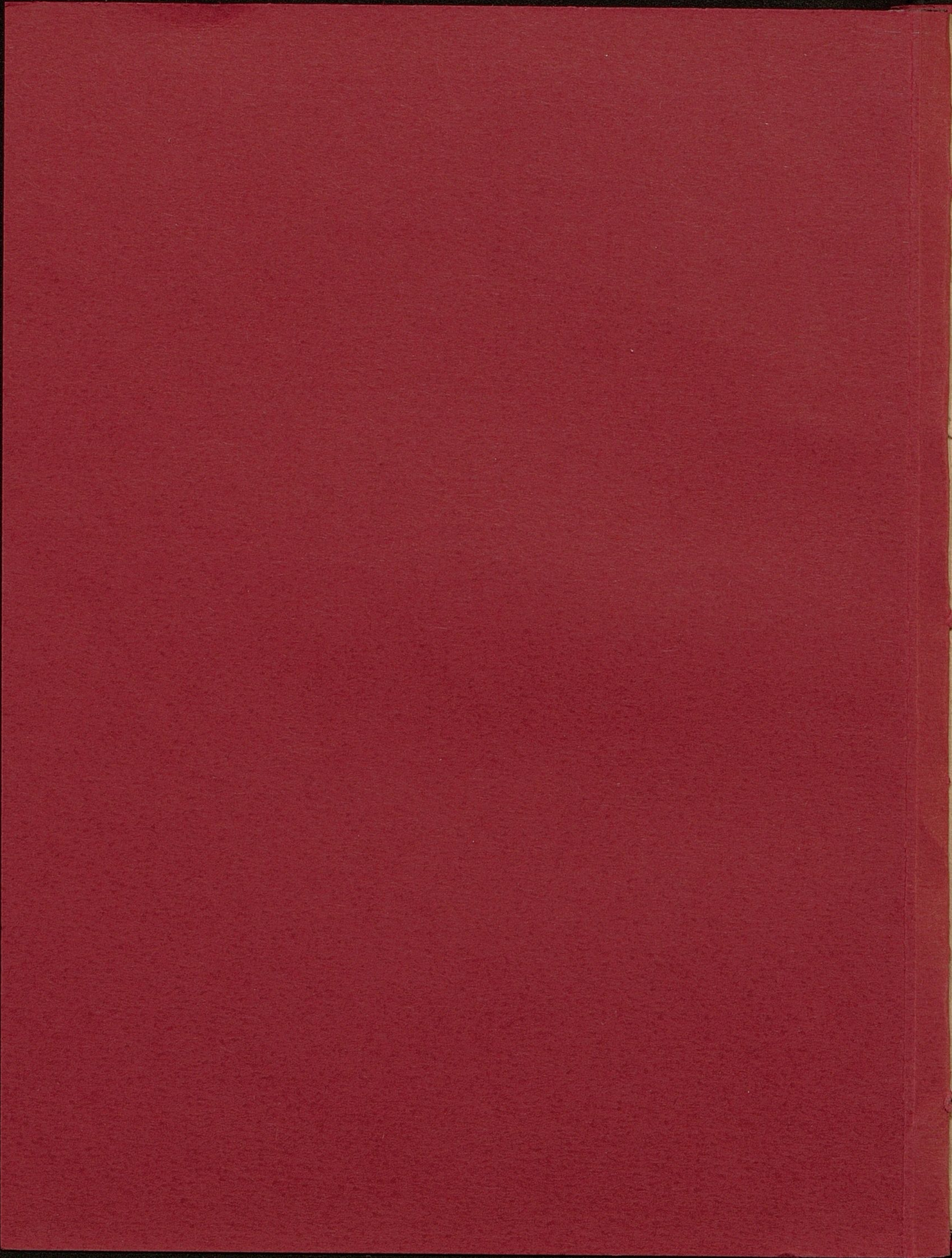


05

A

832





Q. D. B. V.

DISPUTATIO PHILOLOGICA,

Ad

GENES. I. 26. 27. 28.

Samaritanum textum cum
authentico, *port.*

IMAGINEM DEI

recensente,

perpetuò conferens,

PRÆSIDE

M. JOHAN. HELVICO WILLEMERO

Mœno-Francofurtano,

arg.

RESPONDENTE

JOH. ADAMO ANNACKERO,

Ratisbonensi, SS. Theol. & Phil.

Studioſo,

Habenda ad diem IX. Martii, horis antemerid.

A. Æ. V. M DC LXXVIII.

In Auditorio Veteri.



WITTEBERGÆ

Typis MATTHÆI HENCKELII, Academ. Typogr.

4

INCLYTÆ LIBERÆQVE
S. ROM. IMPERII REIPUBL. RATISBONENSIS
ILLUSTRI
MAGISTRATUI,

VIRIS
MAGNIFICIS, PERSTRENUIS, NOBILISSIMIS,
CONSULTISSIMIS, AMPLISSIMIS, PRUDEN-
TISSIMIS,

DOMINIS SUIS GRATIOSIS,
PATRONIS ATQVE MOECENATIBUS
OPTIMIS, MAXIMIS,

PIISSIMO SEMPER OBSEQVIO PROSEQVENDIS,

GRATIAM DEI PERENNANTEM,
REMPUBLICAM FLORENTEM,
INCREMENTA FELICISSIMA

Submississimè precatur,

atq;

DISPUTATIONEM HANC PHILOLOGICAM

In

ulteriorem sui suorumq; studiorum commendationem

Summâ animi observantiâ

dat, dicat, consecrat

JOH. ADAMUS ANNAKER,
Ratisbonensis.



05 A 832



eum, masculinum & foemina-
minam,
aptavit illos.

וְיָרַד מִן הַשָּׁמַיִם
וַיִּבְרַךְ אֶת הָאָדָם
וְאֶת הַבְּהֵמָה וְאֶת הָעוֹף
וְאֶת כָּל הַיְּרֻשָׁה
וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים
הִנֵּה אֲנִי מֵבְרֵךְ אֶתְכֶם
וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַיָּם
וְאֶת כָּל הַיְּרֻשָׁה
וְכָל הַיְּרֻשָׁה
וְכָל הַיְּרֻשָׁה

יְהִי דְכֵר וְאִנְקָבָה
כּוֹן יְתוֹן :

28. Et benedixit illis
DEUS,
& dixit illis DEUS: fru-
ctificate
& multiplicamini, &
replete
terram, & habitate per
generationem vestra
& dominamini pisci-
bus
maris, & volatilibus
concaui,
& universitati bestia-
rum
reptanti super terram.

* אֱלֹהִים
וַיִּבְרַךְ אֶת הָאָדָם
וְאֶת הַבְּהֵמָה וְאֶת הָעוֹף
וְאֶת כָּל הַיְּרֻשָׁה
וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים
הִנֵּה אֲנִי מֵבְרֵךְ אֶתְכֶם
וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַיָּם
וְאֶת כָּל הַיְּרֻשָׁה
וְכָל הַיְּרֻשָׁה
וְכָל הַיְּרֻשָׁה

וְכָרַךְ יְתוֹן אֱלֹהִים
וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים
וְכָרַךְ יְתוֹן אֱלֹהִים
וְכָרַךְ יְתוֹן אֱלֹהִים
וְכָרַךְ יְתוֹן אֱלֹהִים
וְכָרַךְ יְתוֹן אֱלֹהִים
וְכָרַךְ יְתוֹן אֱלֹהִים
וְכָרַךְ יְתוֹן אֱלֹהִים

§. I.



E hominis, ut totius etiam
universi hujus, productione ab aeter-
no vidit Deus atque decrevit. Hic tamen
facto temporis atque rerum creatarum ini-
tione, de homine ad imaginem suam con-
dendo sigillatim ordinasse memoratur,
cum e limo terrae efformaret eum, prae-
stantissimum hujus universi, quae oculis subji-
citur, artificium. Aeterni igitur decreti, hic manifestati, rationem,
& illi prorsus congruam executionem, cernere licet. Dixisse DEUS
perhibetur, ac intimos divinae mentis voluntatisque conceptus
communicasse, & velut secum ipse deliberasse. Quae DEUS Trinu-
sus in aeterno creationis consilio de homine constituit decrevitque,
tunc

אמר



tunc adimplenda dixit atque voluit, actu purissimò, perfectissimò, simplicissimè unò, & ratione merè divinâ : quam cogitando satis assequi, aut verbis dignè eloqui nemo unquam potuit. Quapropter si ad penetrabile arcanorum tantorum ingredi nobis placeat, extra nos ipsos egredi, mundoq; hoc crasso relictò, per statum mentis, vitiorum omnium expertem, in paradisum quodammodo reverti, ac per puritatem DEO similes fieri decet : ut piè accurateq; aliàs monet *D. Gregorius Nyssenus homil. i. in Cantic.* Nam & hìc infinita DEI majestas optimè consulit imbecillitati intellectùs nostri, quando per *συγκατάβασις* humanò more tanquam mutuum amicorum colloquium atque consiliium edisserit æternum SS. Trinitatis de condendo homine decretum, præstantissimam simul creaturæ hujus naturam haud obscure innuit. Quò conferrì meretur *D. Glasius Phil. S. L. V. tr. i. cap. 7. p. 128.* Notat enim *אמר* hìc *λόγον ενδιὰθεον* sive mentis divinæ verbum ac voluntatis decretum, singulis tribus Deitatis personis ex æquo commune, uti & Gen. 2, 18. c. 3, 5. 22. c. 11, 6. &c. Ita *אמר* de hominibus usurpatum, frequenter designat cogitare, meditari, animò concipere, secum tacitè expendere, deliberare, ratiocinari, consultare, apud animum suum statuere, decretum facere, aliquid sibi proponere, & generatim *λόγον ενδιὰθεον* Genes. 26, 9. Ps. 30, 7. Ps. 39, 2. Ps. 91, 2. Ps. 94, 6. 18. Ps. 116, 11. Ps. 119, 82. Ps. 124, 1. Ps. 139, 11. Prov. 20, 22. Cohel. 6, 3. c. 7, 23. c. 8, 14. Mich. 2, 7. Quod clariùs exprimit integra phrasis *אמר בלב* varias cordis cogitationes inter se veluti confabulantes committere, consilium secum inire, rationes in utramque partem tacitâ mente secum ventilare, & ea animò concipere, quæ distincto verborum sono, lingvæ beneficiò proferri facillè poterant, Genes. 17, 17. c. 27, 41. Esth. 6, 6. Ps. 10, 6. 11. 13. Ps. 14, 1. Ps. 35, 25. Ps. 53, 2. Ps. 74, 8. Cohel. 2, 1. 15. c. 3, 17. 18. Esaia 47, 10. Obad. 1, 3. Sic & *אמר בלבב* Deut. 7, 17. c. 8, 17. c. 9, 4. c. 18, 21. Job. 22, 22. Ps. 4, 5. Esaia 14, 13. c. 47, 8. c. 49, 21. Jerem. 5, 24. c. 13, 22. Zeph. 1, 12. c. 2, 15. ut etiam *דבר בלב* Ps. 12, 3. Coh. 2, 15. *בלבב* Ps. 15, 2. *עם לב* Coh. 1, 16. Quanquam non diffitendum, aliàs *אמר* à *דבר* ut generalius à speciali differre : de quo discrimine pluribus conferrì meretur *D. Hannekenius de creat. lb. 3.* Qua ratione *Clarissimo Dn. Boblio disp. 7. pro formali eruendo pri-*

ἐν τῷ ἐβ. 36. 37. concedere licet, אָמַר nonnunquam significare in-
tendere, figillatim, intendere sermonem, loqui, intendere preceptum,
mandare. Eodem cogitandi sensu frequentissimè adhibentur λέ-
γειν, εἰπεῖν καὶ ἀλλοιοῦσθαι ἐν ἑαυτῷ, ἐν καρδίᾳ. In nostro igi-
tur loco Gen. 1, 26. sermo DEI internus voce אָמַר indicatur, ne-
quaquam externus, ad angelos aliasve creaturas directus, atque
literis & syllabis extrinsecus distinctè, vel alià quacunque ratio-
ne, prolatus: quod in explicandis similibus Scripturæ locis πρῶ-
τον ψεύδεται Rabbiorum est. Sic enim Aben Esra ad h. l. אָמַר
הַשֵּׁם לַמַּלְאָכִים נַעֲשֶׂה אָדָם אֲנַחְנוּ נִתְעַסֵּק בּוֹ וְלִי
וְהָאָרֶץ *Loquitur DEUS ad angelos, faciamus hominem: nos
laboremus in illo, non aqua, non terra.* Verùm jure suo חָסַר לֵב
hic audit, totoq; cœlo aberrat, μὴ εἰδὼς τὰς γραφὰς, μὴ δὲ τῷ δύνάμει
τῷ θεῷ. Expressè Scripturæ S. contradicit Esaiæ XL. 13. 14. Rom.
XI. 34. 1. Cor. II. 16. quæ solum filium DEI, æternam Patris sapien-
tiam in creationis opere agnoscit אָמֵן artificem Prov. VIII. 30. so-
liq; DEO creationis potentiam & opus ubiqve tribuit. Sed ille ma-
gis secutus nugas R. Sal. Jarchi in h. l. עֲנוּתָנוֹתַי שֶׁל הַקְּבָה
לְמַדְנֵנוּ מִכַּאֵן לְפִי שֶׁהָאָדָם בְּדַמּוֹת הַמַּלְאָכִים וַיִּתְקַנְאוּ
בּוֹ לְפִיכֶךָ נִמְלֶךְ בָּהֶם וְכִשְׁהוּא דָן אֶת הַמַּלְאָכִים
הוּא נִמְלֶךְ בְּפִמְלוֹ שֶׁלוֹ שֶׁכֵּן מְצִינוּ בְּאַחֲאֵב שֶׁאָמַר לוֹ
מִיכָּה רֵאִיתִי וְגו' וְכִי יֵשׁ יָמִין וְשִׂמְאֵל לְפָנָיו אֵלֶּיךָ
אֱלֹהִים מִיְּמִינִים לְזִכּוֹת וְאֱלֹהִים מִשְׂמְאֵלִין לְחֻבָּה וְכו'. נַעֲשֶׂה
אָדָם. אֵעִף שֶׁלֹּא סִייעוּהוּ בִּיצִירָתוֹ זֵישׁ מְקוֹם לְאַפְיוֹרָן
לְרֵדוֹת לֹא נִמְנַע הַכְּתוּב מִלְּלַמֵּד דֶּרֶךְ אֶרֶץ וּמִדְרַת
עֲנוּהָ שִׁיחָה הַגְּדוֹל נִמְלֶךְ וְנוֹטֵר לְרֵשׁוֹת מִן הַקָּטָן
וְאֵם כֹּתֵב אַעֲשֶׂה אָדָם לֹא לְמַדְנֵנוּ שִׁיחָה מְדַבֵּר
עִם בֵּית דִּינֵנוּ אֵלֶּא עִם עַצְמוֹ וְתִשׁוּבַת הָאֲפִיקוֹ
כֹּתֵב בְּצִדּוֹ וַיִּבְרָא אֶת הָאָדָם וְלֹא כֹתֵב וַיִּבְרָאוּ;

Humi.

Humilitatem Sancti Benedicti hinc discimus, quia homo (conditus est) ad similitudinem angelorum. Et zelo hujus affecti sunt: propterea consilium inivit cum illis. Et quum judicat angelos, consultat cum familia sua. Quomodo invenimus de Achab, cui dicit Micha 1. Reg. XXII. 19. Vidi Dominum sedentem in throno suo, & omnem exercitum caelestem stantem coram illo à dextra & sinistra ejus. Et quomodo est dextra atq; sinistra coram illo, nisi sint constituti isti à dextris ad justitiam, hi verò à sinistris ad condemnationem? &c. Ad verba נעשה אדם. Quamvis non adjuverint eum in formatione ejus. Et est s. inservit locus ad Epicureos (ita Amstelodamensis; Basileensis & Veneta Editiones habent למיני hæreticos) convincentes: non prohibetur Scriptura, quò minus doceat more vulgari & per modestiam: ut si princeps quispiam consultaret & acciperet potestatem à minori. Et si scripsisset נעשה אדם non disceremus, quòd loquutus esset cum domo iudicii sui, sed cum seipso. Et responsionem Epicureis (alii hæreticis, dandam) statim adjunxit (dicendo) & creavit hominem, non verò scripsit, & creaverunt. Infinitam DEI majestatem ex creatione rerum intelligimus Psal. 19, 1. Rom. 1, 20. Eccl. 1, 7. & divinam imaginem homini impressam dicimus characterem infinitæ bonitatis, liberalissimè nobiscum communicatæ Genes. 1, 31. Deut. 32, 4. 6. Prov. 8, 31. Verùm DEUM voluisse hominem ad angelorum imaginem condere, repugnat æterno DEI decreto, factaq; in tempore decreti executioni, imaginis divinæ, non angelicæ, amissioni, reparationi inchoatæ consummatæq;ve, omniq; in universum saniori Theologiæ, atq;ve claris Scripturæ textibus. Decretum æternum hîc manifestatur, adeoque DEI, ut disertè Moses docet voce אלהים, quæ verum in essentia unum, personisq; trinum DEUM יהוה tantùm hic denotat Job. 9, 8. Esaiæ 44, 24. c. 45, 7. 18. nequaquam angelos: qui in descripto creationis opere nunquam hoc nomine veniunt, nedum hîc loquentes introducuntur. Solus Deus, quod ab æterno decreverat, infinitâ potentiâ, nec ullâ mediante causâ inferiori usus, in tempore universa ista produxit, sigillatimq; hominem ad suam divinam imaginem condidit, ex ἀναγκῆ consilii pariter atq;ve ministerii angelorum minimè indigus. Igitur ut nulla unquam voluntas
DEI

DEI de homine ad imaginem angelorum condendo extitit, ita nec
ulla propterea inter angelos oborta emulatio in Scripturis S. depre-
henditur. Atque sic pro vero certoque assumit Raschi, ange-
los in primo hexaëmero fuisse malos: vel ex lapsu, quod incer-
tissimum; vel ex creatione, quod blasphemum. Omnia manuum
DEI opera erant valde bona; ex invido Judæorum ingenio Ra-
schi fingit angelorum *emulationem*, hancque; *DEUM compescuisse*
per *συγκατάβαση inito cum ipsis consilio*. Verum **מי תכן את**
רוח יהוה ואיש עצתו יודיענו את מי נועץ ויבינהו
וילמדו בארח משפט וילמדו דעת ודרך הבונות
יודיענו Es. XL. 13. 14. Cum iudicio quidem Dominus operatus est
ab initio Sirac. XVI. 25. hominemque; ad suam imaginem condidit
c. XVII. 1. 3. sed non angelico; verum propriam eius sapientiam cœ-
li formati sunt. Quid stipulæ ad ignem ardentem? quid suis cir-
cumscripta limitibus notitia ad **βάθρον πλάτης καὶ σοφίας καὶ γνώ-
σεως θεῶν, ἀνεξερεύνητα τὰ κείμενα αὐτῶν καὶ ἀνεξιχνίαστος τὰς
ὁδοὺς αὐτῶν;** במלאכיו ישים תהלה. Angeli non cum DEO, tan-
quam in scio consiliumque; indigo, deliberare; sed **ἀνθροποπαθῶς** co-
ram DEO **עמר** stare dicuntur 1. Reg. XXII. 19. ut & **יצב** Jobi I. 6. II. 1.
stare autem est ministrare: uti per **ἐπιζητήσων** disertè per **שרת** ex-
ponitur Deut. X. 8. Ministris Salomonis tribuitur 1. Reg. X. 8. con-
fer Ezech. 8, II. Zach. 3, I. Sed nec angeli coram Domino in crea-
tione hominis stetit usquam in Scriptura leguntur; multò minùs
adjuvissent. Optimo igitur jure ex integra orationis serie, totiusque;
Scripturæ consensu adversùs quoscunque Antitrinitarios colligi-
mus, tres Deitatis personas velut inter se confabulantes atque de
præstantissimo creationis opere deliberantes hîc introduci; divi-
næ autem essentiæ atque creationis unitatem, singulis tribus per-
sonis ex æquo communem, verbo singulari **ויברא** indicari. DEI
ergò **אמר** non ad angelos directum: sed nec ad elementa, quæ in
consilium DEUS adhibuerit, ut **הריקם** ineptissimè contendit.
De quo audiendus R. Sal. ben Melech ad h. l. **נעשה אדם**.
בא לשון רבים ליחיד לתפארת. והריקם כתב כי הוא
מדבר

מִדְּבַר כְּנָגֵד אַרְבַּע יְסוּדוֹת כִּי אָמַר בְּשֵׂאֵר הַבְּרִיאוֹת
הַדְּשָׁא הָאָרֶץ יִשְׂרָצוּ הַמִּים תּוֹצֵא הָאָרֶץ וּבְאָדָם רָצוּהָ
לְתַרְתּוּ בּוֹ רוּחַ עֲלִיוֹנָה לְפִיכֵךְ אָמַר נַעֲשֶׂה וְכֵן
בְּצִמְלָנוּ הַרוּחַ בְּצֶלֶם עֲלִיוֹנִים וְהַגּוֹף בְּצֶלֶם תַּחְתּוֹנִים

*Occurrit pluralis pro singulari, elegantia causa. Et R. Moses Kim-
chi scribit, quod loquatur ad quatuor elementa: quia dicit de reli-
quis creaturis Gen. 1, 11. herbascat terra, v. 20. abunde producat aqua,
v. 24. producat terra. Sed in homine voluit ponere spiritum superio-
rem: propterea dicit נַעֲשֶׂה faciamus, item בצלמנו ad imaginem no-
stram: Spiritum s. animam quidem ad imaginem superiorum; corpus
autem ad imaginem inferiorum. Sic & Basilii M. ætate quidam
Christi nomen profesli contendebant, Deum ad terram sermonem
suum direxisse, è qua homo condendus fuit: quorum sententiam
refutat *Basilii homil. 1. in Genes. p. 84. b.* Verùm per rationes iam
dictas nullum DEI cum creaturis consilium hîc admittere licet.
Quid verò de discrepantia numeri in phrasibus בְּרָא וַיֹּאמֶר
atqve similibus habendum sit ex usu Scripturæ
divinioris, contra Judæos atqve judaizantes nonnullos, videri po-
terit apud Autores disp. 1. de creatione mundi §. 3. p. 11. fusè alle-
gatos. In eam aliàs sententiam libenter concedimus, sæpissimè
אָמַר in Scripturis idem esse quod animi sensa beneficiò lingvæ
articulatâ voce exteriùs efferre, loqui, alloqui, colloqui, interro-
gare, respondere, increpare, cum imperio & auctoritate dicere si-
ve mandare, deniq; quemcunqve λόγον προφορικόν. Et præcipien-
di quidem notionem potissimùm ap. Arabes ^{أمر} sustinet, nec
non in puriori, quem vocant, Chaldaismo. Ex multis huc confer-
ri poterunt Daniel. 2, 12. 47. c. 3, 13. 19. 20. c. 6, 15. Hinc quoque
Ebræorum מֵאֵמַר Esther. 1, 15. Chaldæorum מֵאֵמַר Daniel. 4, 14.
ἐξηντηλιῶς τῷ ἰσραήλ junctum, atqve æquipollens etiam Esræ 6, 9,
Syrorum ^{أمر}, potissimùm tamen Arabum ^{أمر}
notat præceptum, mandatum, atqve edictum. Quò sensu cum R.*

B

Elia

אָמַר

Elia hinc deducere licet Chaldaicum אָמַרָא quod Ducem, Principem, Praefectumq; designat, qui aliis cum imperio praestit atqve לְכָל אֲמָרָא omnia mandata edicit. Eodem Turcicam Emir, Persicam אָמִירָא & Gallis primùm usurpatam vocem Amiral nonnulli referunt. Græcorum certè εἰπεῖν Matth. 4, 3. Luc. 10, 40. pariter atqve λέγειν Rom. 12, 3. & aliàs frequenter significat jubere, imperare. Samaritanus autem Interpres eodem, quo Moses, sensu אָמַרָא in nostro textu adhibet: aliàs sæpiùs etiam de λόγῳ, quem vocant, λογισμῶ. Ita ejusdem *prat.* 3. F. sing. conjug. Peal usurpat Genes. XVI. 13. Hagar אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא dicebat enim, num etiam hinc vidi post videntem me. *Futuri* Peal 1. sing. habetur Genes. XX. 13. אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא ut dixerim ei: 2. perf. M. Genes. XIV. 23. אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא ne dicas, ego ditavi Abram; 3. perf. sing. M. cum *Infinitivo*, proprio finito non sine emphatica significandi vi, ut apud Ebræos, præposito Exod. XXI. 5. אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא si dicendò dixerit servus, si spontaneo motu sæpe multumq; apertè profitebitur, nullisq; adductus pollicitationibus, teritusve minis, palam edisseret servus, amore in herum propensissimus. Ubi simul quietem אָמַרָא אָמַרָא scheva mutò ex analogia notandi, compensari animadvertimus per אָמַרָא pariter atqve אָמַרָא, more etiam apud Chaldæos atqve Syros receptò. Occurrit præterea ejusdem Peal *Particip.* præf. sing. Exod. XXXIII. 12. אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא tu dicens mihi, plur. Genes. XXXVII. 17. אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא audivi illos dicentes. Ex *Erbpeal* 3. F. M. habetur Genes. X. 9. אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא idèò dictum est. Tertiam Præt. M. Sing. cum suffix. conj. *Apbel* exhibet locus inter Ebræos satis controversus Deut. XXVI. 18. אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא אָמַרָא Anglicana reddit: & Dominus elegit te hodie. Sed eligendi significatio verbo אָמַרָא non competit in Samaritano Pentateucho, multò minùs in ebraica veritate uspiam. B. Lutherus primam seu propriam & nativam significationem verbi אָמַרָא optimè secutus, ebræa convertit: der Herr hat dir heute geredt / i. e. gelobet und versprochen / dich damit hoch und groß gemacht / tanquam ramum pretiosæ vitis, magna

Deut. 26, 18.

magnâ curâ ex Ægypto educatæ, summoq; inter Gentes loco confi-
 tuendæ. Qvam exaltandi significationem, vulgò receptam, ab
 אמר ramo excelso optimè deducit, atqve Buxtorfium, Rabbinos
 malè secutum, ex ipsis textûs visceribus rectè refutat *D. Glasius*
Phil. S. L.III. tr.3. can.30. p.330. A nostro אָמַר originem ducit
 אָמַר dictio, verbum, Genes. XLIX. 21. אָמַר אָמַר
 אָמַר dans *eloquia* redemptionis Construct. plural. Masc. Vox
 אָמַר notat redemptionem, liberationem, salutem, uti Syrorum
 אָמַר à rad. אָמַר redimere, vindicare, liberare. Itaq;
 אָמַר אָמַר est dulcissimum pacis partæq; salutis nego-
 tium, lætissimis ubiqve jubilis decantatum. Ebraica veritas habet
 אמרי-שפר *eloquia* elegantissima, in *Ἰθινικίω* Deborah & Barak
 exaudita Judic. V. & ex ore Christi mirâ suavitate resonantia Psal.
 45, 3. Matth. 7, 29. Joh. 7, 46. Sub forma fœm. etiam occurrit
 אָמַר. Hinc Genes. IV. 23. אָמַר אָמַר אָמַר אָמַר au-
 scultate *verba mea*.

§. II. De vocibus אָמַר & אָמַר actum disp. i. de Creat.
 p. 10. seq. Quidam hîc accipiunt *σσωδως* pro tota SS. Trinitate:
 alii *σωσαλικως* pro sola Dei Patris persona, ad Filium & Spiritum
 Sanctum loquentis intra intimum Trinitatis complexum. Hoc
 magno zelo urget Synodus Sirmiensis: *εἰ τις τὸ ποιήσωμεν ἀνθρώ-
 πον μὴ τὸν πατέρα πρὸς τὸν υἱὸν λέγει, ἀλλὰ αὐτὸν πρὸς ἑαυτὸν τὸν
 θεὸν εἰρηκέναι, ἀνάθεμα ἔστω*, Socrates l. 2. hist. c. 30. Qvod soli-
 dissimè confirmat ratio authentici textus: quam hîc accuratè se-
 quitur Samaritanus verbo אָמַר perfecto i. pers. Masc. pl. Fut.
 Peal, radicis אָמַר quæ ebraicè est servivit, servitutem exegit,
 servitute alicujus usus est, vel aliquem presit. Infert enim pro-
 priè arctissimam ad servitia obligationem, & plenariam omnium
 temporum ac locorum quâ corpus & animam subjectionem eo-
 rum, qui durissimâ pariter ac vilissimâ conditione, sub alterius
 jugo degunt libertate destituti. Unde עָבַר contradistingvitur
 מִשְׁרָת quæ vox eum designat, qui liberiori ratione fratribus, ami-
 cis, Principi officia præstat, atqve digniora in Rep. munia obit,

אָמַר

velut Consilarii, vel honoratissimò defungitur ministeriò in cul-
 tu Dei publico. Quamvis id discrimen non sit perpetuum, & עבדים
 quoque; vocetur Pharaonis Consilarii Gen. 50, 7. Ex. 5, 21. c. 7, 10. Ps. 135, 9.
 Quo serviendi sensu, loco עבד cum Chaldæis, Syris atque Arabi-
 bus, Samaritani adhibent עבד in paël, vel etiam in peal עבד
 Sic Deut. IV. 19. עבד עבד & servias eis. A speciali servitu-
 tis significatione transfertur Ebræorū עבד ad designandam agro-
 rum culturam: quâ ratione eidem respondet Aramæorum עבד.
 Hinc Genes. IV. 12. עבד עבד עם ארץ עם cum colueris
 terram. Tandem in genere quamcunque operationem, sacram atque;
 civilem, cum aut sine molesto labore susceptam denotat, usu am-
 plissimò, potissimùm apud Chaldæo-Syro-Samaritanos receptò.
 Sicque; עבד significat fecit, effecit, confecit, operatus est, egit, para-
 vit, apparavit, gesit, v. g. bellum, fieri curavit. Ap. Samaritanos non-
 nunquam sigillatim subinfert, rem sacram fecit, sacrificavit: ut Ex.
 X. 25. עבד עבד עבד עבד ut sacrificemus Domino DEO
 nostro. Aliàs tamen frequentissimè generalem faciendi perficien-
 dique; notionem sustinet. Hinc Præf. Peal 3. sing. Masc. Genes. II. 2.
 עבד עבד עבד עבד ab omni opere suo quod fecerat: Fœm.
 Deut. XXII. 21. עבד עבד עבד עבד quoniam stultitiam fe-
 cit: 2. Masc. sing. Genes. III. 14. עבד עבד עבד fecisti hoc. Futurum
 adhibetur Genes. II. 18. עבד עבד עבד עבד faciam ei
 adjutorium coram illo. Egregiè prorsus & עזר adjutorium & illud
 עזר sic exprimitur. Singula ferè verba exactè respondent optimæ
 Onkelosi conversioni: עזר עזר עזר עזר Cum עזר
 atque עזר optimè & cum ebræo עזר & inter se convenient, si-
 gnificatione satis emphaticâ fulcimenti, sustentaculi, adjutorii, ba-
 sis, cui tutâ cordis fiduciâ inniti licet Prov. 31, 11. Simili ratione
 עזר ritè exprimit utriusque עזר, indicans uxorem præsentissi-
 mum semper auxilium marito futuram esse, atque individuum vi-
 tæ sociam, arctissimo amoris nexu conjunctissimam, ejusdem na-
 turæ, mentis & affectûs, fortunæ pariter atque habitationis. Secun-
 da Fur. pers. sing. M. obvia est Exod. V. 15. עבד עבד עבד עבד
 עבד עבד עבד עבד

Genes. II. 18.

עזר

עבד
 v. II.
 עבד
 עבד
 Gen
 Par
 tam
 עבד
 gnif
 עבד
 עבד
 qvo
 XVI
 lutu
 ris p
 עבד
 etian
 deno
 ritar
 ficie
 Siqu
 vari
 ratic
 tim
 tam
 Gen
 diei
 taq;
 עבד
 duct
 dem
 adm
 ctam
 voca
 male



'צמ'פ'פ'פ' qvare fecisti sic servis tuis? 3. pl. M. legitur Ex. XXXI.
 v. II. 'פ'פ'פ'פ' facient. Imper. 2. M. sing. Gen. VI. 14. 'פ'פ'פ'פ'
 'פ'פ'פ'פ' fac tibi arcam, 2. M. plur. cap. XLII. 18. 'פ'פ'פ'פ' 'פ'פ'
 'פ'פ'פ' hoc facite & vivetis. Eidem Josepho tribuitur *Infini.*
 Gen. L, 20. 'פ'פ'פ'פ' 'פ'פ'פ' 'פ'פ'פ' ut faceret, sicut hodie.
Particip. sing. habetur Genes. I. 12. 'פ'פ'פ' 'פ'פ'פ' 'פ'פ' & plan-
 tam facientem fructum: plural. Genes. XXIV. 49. 'פ'פ'פ' 'פ'פ'
 'פ'פ' 'פ'פ' si facitis misericordiam. In *Echpeël* eandem si-
 gnificationem retinet; hinc 3. *fur.* M. sing. Genes. XVIII. 25. 'פ'פ'
 'פ'פ'פ' 'פ'פ' non faciet iudicium? & Exod. II. 4. 'פ'פ'
 'פ'פ' 'פ'פ' qvud fieret ei. *Partic.* Lev. VII. 9. 'פ'פ'פ' 'פ'פ'
 qvodduncque fiet. Quo sensu & nomen masc. inde deductum Exod.
 XVIII. 20. 'פ'פ'פ' 'פ'פ' 'פ'פ' opus qvod facient; status *abso-*
lutus hujus emphatici habetur Genes. XL. 17. 'פ'פ'פ' 'פ'פ' 'פ'פ'
 'פ'פ' pistorii, plural. Gen. XX. 9. 'פ'פ'פ' 'פ'פ' 'פ'פ' 'פ'פ'
 'פ'פ' 'פ'פ' opera qvæ nunquam fient, fecisti mihi. Descendit
 etiam inde vox 'פ'פ' qvæ creatorem, & 'פ'פ' qvæ seculum
 denotat. Qvæ cum authentico textu collata confirmabunt, Sama-
 ritanorum 'פ'פ' paria facere cum 'פ'פ' qvatenus id faciendi, ef-
 ficiendi, sigillatim per creationem producendi, notionem sustinet.
 Siquidem significatio verbi 'פ'פ' in Scriptura S. non uno modo
 variet. Usu generali ac proprio notat *facere*, ac qvamcunqve ope-
 rationem DEI sive creaturarum. DEO tributum sæpissimè sigilla-
 tim *creationem* designat, sive omnium omninò rerum, ex nihilo
 tam puræ negationis, qvàm naturalis indispositionis productarum
 Gen. I, 31. c. 2, 2. &c. sive earum tantùm creaturarum, qvæ ex primi
 diei materia indisposita, reliqvis qvinq; diebus productæ exorna-
 tæq; magis sunt. Atqve ita 'פ'פ' interdum contradistingvi solet
 ברא & יצר, ita ut הוציא מאין creatio ברא dicat pro-
 ductionem ἐκ τῶν μὴ ὄντων ὡς ὄντων Rom. 4, 17. 'פ'פ' verò eorun-
 dem ordinationem atqve majorem exornationem, יצר deniqve
 admirandam artificiosæ figuræ impressionem, magnâ sapientiâ fa-
 ctam, qvâ formam hominis intrinsecam atqve extrinsecam, qvam
 vocat D. Varenius in Gen. p. 209. A vero tamen discrepat assertum
 malè hæc distingventis R. Sal. ben Melech in מכלל יופי ad h. l.

עשה

בריאה זו על הנפש נאמרה כמו שאמר בצלמו לפיכך אמר
 ויברא להבריל בין הגוף והנפש כי בספור יצירת הגוף אמר
 וייצר כי אין לשון יצירה נופל על הנפש כי איננה גוף אבל
 לשון בריאה וכן לשון מעשה נופל בין על מה שאיננו גוף
 : *Creatio hac Genes. 1, 27. de anima intelligen-*
da est, quemadmodum dicitur ad imaginem suam. Propterea dicit
Moses ויברא ut discrimen faciat inter corpus & animam. Quia in re-
recensenda formatione corporis dicit Gen. 2, 7, וייצר. Nam vox יצר FOR-
MANDI non dicitur de anima, quia non est corpus; sed vox ברא CRE-
ANDI. Similiter etiam vox עשה FACIENDI dicitur tam de eo quod non
est corpus, quam de eo quod est corpus. Quamvis posteriora verba de
 עשה cum veritate ebraica congruant; manifestæ tamen falsitatis è
 Scripturæ S. contextu convincuntur, quæ primo loco attulit de so-
 lius animæ creatione hîc intelligenda. Nam sexto mundi die DEUS
 האדם hominem integrum, corpore non minùs ac animâ constan-
 tem, עשה facere instituit v. 26. quod verbum corporis pariter ac
 animæ productionem à Deo eo tempore factam innuit, quoniam
 de utroq; rectè dicitur, ipsius Rabbini suffragio. Idem confirmat
 utriusque sexûs, non animæ ratione distincti, determinata pro-
 ductio, verbo ברא indicata: quod synonymum עשה grammati-
 cum, nequaquam de solius animæ sed corporis etiam productione
 in Scriptura accipitur Gen. 5, 1. 2. aliisq; in locis. Nec ullum pondus
 inest rationi, à R. Salomone adjectæ: quia creatio hæc facta memo-
 ratur ad imaginem DEI, Ergò solius animæ esse. Quoniam ad to-
 tum hominem, partesq; ejus singulas imago DEI spectat, quamvis
 ad animam primariò; corpus tamen, tanti boni minimè expers,
 Dei immortalis nullisq; affectuum perturbationibus aut passioni-
 bus obnoxii, vivam quoque imaginem retulit, divinitùs sibi con-
 cessâ immortalitate atq; passionis molestæ absentia. Et licet cor-
 poris humani è limo terræ efformatio seorsim recenseatur verbò
 יצר Gen. 2, 7. ipsa tamen anima etiã, insufflando divinitùs commu-
 nicata ibidem dicitur, & hac speciali creationis humanæ repeti-
 tione neutri hominis parti imago DEI denegatur. Ea autem ratio
 gratis

יצר

grati
 feritu
 c. XII
 Gen.
 צורה
 clusi
 וס
 Lux
 prad
 temp
 fieri
 stisve
 buen
 nem
 mater
 nu D
 cordi
 mont
 gnific
 aut lu
 renda
 simun
 Jod G
 nâ ma
 tum, b
 הרע
 nem r
 לרין
 יודין
 una in
 bestia
 minun

gratis subjicitur, & contra difertos Scripturæ textus, falsissimè as-
 feritur, quòd יצר non dicatur de anima. Diversum testatur Zachar.
 c. XII. i. יהוה יצר רוח אדם בקרבן. Pro vero sumit R. Salom. ad
 Gen. I. i. ממש לו ממש על דבר שיש לו ממש. לשון יצירה אינו נופל אלא על דבר שיש לו ממש.
 לשון יצירה אינו נופל אלא על דבר שיש לו ממש. *vox יצר non occurrit nisi de re solida & figura.* Sed fallit ex-
 clusiva: fallit R. Salomon à particulari ad universale, à κατὰ τὴν ἰδιότητα
 ὡς ἔστι τὸ πᾶν colligendo ad ἀπλῶς dictum & semper verissimum.
 Lux nec solida res est nec figura, tamen לשון יצירה נופל עליון
 prædicatum formationis sustinet Esaia XLV. 7. Æstivi hyberniq;
 temporis nulla solida materia, utrumq; tamen divinitus per יצירה
 fieri dicitur Ps. LXXIV. 17. Nulla divinis cogitationibus, minis, ju-
 stisve decretis materia, ut loquuntur, ex qua יצירה tamen est tri-
 buenda Jerem. XVIII. 11. Aliàs tamen sapiùs יצר denotat inductio-
 nem formæ externæ, naturalis vel artificialis, in rem corpoream ac
 materiale; utpote efformationem hominis Genes. II. 7. 8. 19. à ma-
 nu Dei prædeuntis, qv in & in utero artificiosè elaborati Jerem. I. 5.
 cordis etiam Ps. 33, 15. atqve oculi Ps. 94, 9. inde balanae Ps. 104, 26.
 montium Amos 4, 13. ipsiusq; terræ Ps. 95, 5. Sic etiam verbo יצר si-
 gnificatur, qvæ ope artis conciliatur idolo effigiatio Es. 44, 9. 10. 12.
 aut luteæ lagenæ à figulo figura Es. 64, 7. Jer. 19, 1. Multò minùs fe-
 renda est impietissima & in ipsum Deum, conditorem sanctissi-
 simum, injuriosa sententia בעל הטורים, qui propter geminum
 Jod Gen. 2, 7. in ויצר obvium, homini in integritatis statu divi-
 nâ manu atqve gratiâ constituto, tribuit geminum cordis figmen-
 tum, bonum atqve malum, inqviens בב' יודין שיש לו שני יצרים.
 בב' יודין שיש לו שני יצרים. Svaviùs nugatur, gemini hujus jod ratio-
 nem redditurus, R. Sal. Jarchi in h. l. שתי יצירות יצירה לעולם.
 הוזה ויצירה לתחית המתים אבל בבהמה שאינה עומרת לדין
 לא נכתב ביצירתה שתי יודין. *Duæ sunt s. indicantur creationes,
 una in hunc mundum, altera in resurrectione mortuorum. Verùm in
 bestia, qvæ non surget ad judicium, creatione non scriptum est jod ge-
 minum.* Nos vicem jod ex analogia schevandi compensare Zere di-
 cimus,

cimus, hujusq; locum, ut sæpe aliàs, tenere chireck M. explicitè
 positum, sine ullius mysterii significatione. Aliàs præter יצר atqve
 בנה Gen. 2, 22. etiam ברך c. 1, 27. & עשה v. 26. c. 2, v. 18. adeoq; sin-
 gula creandi verba, non sine emphatica significandi vi, de solius
 hominis creatione adhibentur, & nobis sigillatim memorandum
 עשה sæpiùs. Qvò conferantur Job. 31, 15. c. 32, 22. c. 35, 10. c. 40, 15.
 Ps. 95, 6. Ps. 100, 3. Ps. 139, 15. Prov. 14, 31. c. 17, 5. Jes. 22, 11. c. 27, 11. c. 44,
 v. 2. c. 51, 13. Transfertur porrò עשה à creatione ad alia *eximia Dei*
opera, utpote gratiosam vocationem, sanctificationem ac electio-
 nem in peculium Deut. 32, 6. 15. 1. Sam. 12, 6. Ps. 100, 3. liberationem
 & redemptionem Ps. 37, 5. ac quæcunqve miraculosa opera Ps. 72, 18.
 Ps. 86, 10. Ps. 135, 6. Attributum verò *hominibus* verbum עשה post
 primariam faciendi efficiendiq; significationem, subinde obviam,
 speciatim determinatur ad actionis initium, continuationem atq;
 complementum. Et sic notat partim *parare*, apparare, præparare,
 aptare, instruere v. g. vitulum Genes. 18, 7. 8. sacrificium Exod. 10, 25.
 cibum c. 12, 16. contusum Levit. 22, 24. oves 1. Sam. 25, 18. holocausta
 Ps. 66, 15. Ezech. 46, 2. Inde tamen nimis liberaliter Eccio assensum
 testatur *Drusius in Judic. p. 295.* ποιῆσαι Luc. 22, 19. idem esse qvòd sa-
 crificate: cùm verbum עשה sit diversissimæ rationis, & non nisi
 ex disertè adjecto sacrificii nomine עולה שלם textusq; σωχεία
 sacrificandi sensum obtinere deprehendatur: de quo argumento
 dignus est qvi conferatur *D. Job. Försterus præf. dictionar. hebr.* Nec
 præparare tantùm, sed *comparare* etiam sive primùm acquirere no-
 tat verbum עשה, per metonymiam, qvam vocant, causæ pro causa-
 to, seu actionis pro effecto, per actionem producto. Ita de acquisi-
 tis rei familiaris instrumentis, ἐμψύχοις & ἀψύχοις, servis atqve
 opibus, adhibetur עשה significatione comparandi: ut Abram &
 Loth עשו נפש animas s. servos acquisiverunt Gen. 12, 5. atqve Ja-
 cob familiæ suæ facere i. e. prospicere & ad rem familiarem ne-
 cessaria acquirere volebat c. 30, 30. confer de acquisitis viribus Deu-
 ter. 8, 17. Ezech. 28, 4. cantoribus Cohel. 2, 8. Accedit huc operosa
 industria, hoc verbo nonnunquam significata Daniel. 11, 39. cùm
 omni studiò, labore ac operâ rem penitùs *perficere* ac absol-
 vere conamur.

Qvo

Quod nunc concernit vocem אָדָם, ea hic totius huma-

אָדָם

ræ speciei, ac utriusque sexûs, statim de terminatè recensiti, deno-
minativa est atqve *appellativa*; ut luculenter ostendit אָדָם, quod
hic & aliàs præfixum gerit, emphaticum, Gen. 1, 27. c. 2, 7. 8. 15. &c.
proprio hominum haud præfigi solitum. Quamvis & sine isto ut
nomen appellativum ex textûs serie deprehendatur in loco, qvî
nostro prorsus parallelu: Genes. 5, 1. 2. ubi etiam præcisè ad priora
humani generis individua denotat, & utriusque sexûs genera-
litate infert. Usu deinceps ampliori universum genus humanum,
ac cum Protoplastis, omnes eorum posteros designat. Atq; sic *colle-*
ktivum est, & in solo singulari numero sine suffixis, cum vel sine אָדָם
demonstrativo, totam hominû speciem ac quemlibet hominẽ אָדָם
vñ seu Adamigenam denotat. Videantur eò ex quàm plurimis Reg.
8, 46. Job. 5, 7. c. 36, 25. Ps. 32, 2. Ps. 39, 6. 12. Ps. 58, 12. Ps. 68, 19. Ps. 118, 6.
Cohel. 1, 4. Inde sumitur *distributivè*, notatq; idem quod aliquis,
quidam, quisquam, Ps. 105, 14. Coh. 2, 21. Et hætenus paria facit
cum אָדָם quatenus hoc ejusdem particularitatis nota est, seu ci-
tra sexûs significationem indefinitè positum pro aliquo, ut Genes.
11, 3. 7. cap. 31, 49. c. 37, 8. Exod. 2, 1. c. 11, 2. Jud. 16, 19. 1. Reg. 20, 20.
Ps. 1, 1. Ps. 12, 3. Ps. 31, 20. Ps. 39, 7. Ps. 62, 13. Proverb. 6, 27. 8. Coh.
6, 3. Jes. 36, 16. Jer. 23, 36. c. 29, 32. Joël. 2, 7. Amos 5, 18: vel per
epexegefin אָדָם אָדָם subjungitur, ut Ps. 140, 2. Qvî & in signi-
ficatione sexûs dignioris אָדָם אָדָם synecdochicè græcum ἀνδρῶ-
πῶς homo respondet Matth. 19, 10. quod rectè assecutus est Sy-
rus, græca τὸ ἀνδρῶπῶς μὲ τῆς γυναικὸς eleganter convertens:

אָדָם אָדָם אָדָם

Specialiùs nomen אָדָם homines plebejos, viliores, non illustri
quadam familiâ nobilitatos, sed velut humi repentes, obscurè de-
litescentes, ad incitas redactos, Ps. 49, 3. mortales Ps. 82, 7. terre-
nosq; denotat, ab אָדָם terra: cum homo sit אָדָם מן האדמה
pulvis ex terra Genes. 2, 7. & reversurus אָדָם אל האדמה in ter-

C 2 ram

ram c. 3, 19. Quo sensu contradistingvi solet **איש** **איש**, quod in hac oppositione designat animi dotibus, corporis viribus, opibus ac autoritate præstantem, adeoq; fortem, magnanimum atqve excellentem, confer Ps. 4, 3. Ps. 49, 3. Ps. 62, 10. Jes. 2, 9. Prov. 8, 4. atqve ab Aben Esra ibid. annotata. Quò magis facit radix **התאשש** virum se præbuit, **אשש** fundamentum, **אשש** vires, robur, potentia, **אשש** vis, aut **אשש** desperavit, mollis fuit; quàm **אש** ignis, vel **אש** est vel sunt. Tandem haud raro nomen **אדם** ut *proprium* vendicatur primo humani generis individuo, à DEO immediatè producto: cui à materia DEUS istud nomen primùm imposuit, posteaqve universo hominum generi concessit. Ut rectè asserat R. Sal. ben Melech ad Genes. 5, 2. **אדם**. נקרא כן על שם האדמה אשר לוקח משם: *Adam dicitur propter terra nomen, unde sumtus est. Genus humanum autem vocatur juxta nomen Adami.* Sensu hoc, soli primo homini propriò, exclusâ conjuge, occurrit Gen. 2, 7. 18. 19. seqq. ut & de Protoplastis solis Hof. 6, 7. uti adversùs contrasentientes & fluctuantem Coccejum, pluribus demonstravit D. Qvenstedt Exerc. XIX. de Script. S. 1b. 1. obs. 3. Ab hebræis communiter **אדם הראשון** (ut Job. 15, 7.) à Chaldæis **אדם קדמון** vocari, annotavit Castellus Lexic. heptagl. p. 40. id quomodo cum **ἄδამ** A $\delta\alpha\mu$ 1. Cor. 15, 45. 1. Tim. 2, 13. conveniat, alii dispiciant.

אדם

§. IV. Nos ad vocem **אדם** ad imaginem nostram progredimur, eamq; nomen à **אדם** formavit, figuram induxit, derivatum dicimus, atqve **א** literâ heemanticâ auctum. Samaritana radix respondet ebrææ **צור**, ita ut **א** locum **ן** teneat: quod, Samaritanis solenne, monstratum Disp. de creat. p. 9. Ebræorum autem **צור** nonnunquam eandem cum cognato **יצר** formandi significationem obtinere, sufficienter constare potest ex Exod. 32, 4. exemplo vituli ab Aarone artificiosè conflati, & 1. Reg. 7, 15. columnarum

rum a
nem r
in Co
Chal
ut sati
in sim
quà fo
nulli
stat:
M suff
ligim
fecit
dæis
recti
nem
nome
dum i
tificio
cta, c
nuit
rum.
imagi
freque
c. 23, 1
tamen

rum ænearum Salomonis. Hinc צורה formam, exemplar, imagi-
nem notat Ezech. 43, 11. & Ps. 49, 15. ut quidem hîc post R. Nathan
in Concord. Vatablus, Junius, Piscator atqve Castellus opinantur.

Chaldaicum certè צורה figuram notat, atqve syriacum ܘܘܪܗܘܐ,

ut satis emphaticè Syrus Roman. 8, 29. ܘܘܪܗܘܐ ܘܘܪܗܘܐ

ܘܘܪܗܘܐ & obsignavit eos

in similitudine figuræ filii sui. Eodem sensu adhibet noster
צורה earundem literarum ac unius radicis, proindeq; simplex,
qvà formationem, ut fœmininum, declinabile, usuq; perfectum,
nulli anomalix obnoxium. De Fœminino genere ex צרבי con-
stat: Numerum singularem absens tam pluralis terminatio, qvàm
מ suffixo debita determinat. Appellativum verò esse evidenter col-
ligimus ex Regimine, qvòd habetur Genes. 9, 6. צרבי צרבי
צרבי צרבי qvia in imagine angelorum
fecit hominem. Falsissimè in locum צורה substituit cum Ju-
dæis צרבי, qvæ res à Theologis dudum profligata. Longè
rectiùs in nostro textu v. 27. reddidit צורה צורה ad imagi-
nem DEI. Suffixa pariter confirmant צורה non esse proprium
nomen: qvale post nostrum, occurrit Genes. 5, 3. צורה צורה
צורה צורה & genuit in similitudine suâ, secun-
dùm imaginem suam. Aliàs Samaritanis ab eadem radice dicitur
צורה castellum, nec non צורה צורה cherubim, imagines ar-
tificiosæ: & Chaldæis צורה צורה sunt effigies, figurata, acu pi-
cta, opera phrygionica. Ipsam vocem צורה Samaritanus reti-
nuit Numer. 33, 52. צורה צורה simulacra idolorum ipso-
rum. Et vox צורה quidem de ejusmodi simulacris, staturis vel
imaginibus, ad cultum idololatricum prostantibus, in Scriptura S.
frequenter adhibetur 2. Reg. 11, 18. 2. Par. 23, 17. Ezech. 7, 20. c. 16, 17.
c. 23, 14. Amos 5, 26. etiam chaldaicè Dan. 3, 1. 2. 5. 7. 10. seqq. Ubi
tamen & de alia figura qvacunqve, non idololatrica, adhibetur, ut-

צורה



ritè inter se collatis, ostendit *D. Glasius Phil. S. Lib. 4. tr. 1. obs. 3. p. 652.* Adde nostro vers. Gen. 5, 1. Ipsum nomen **תמות** numerò multitudinis in S. Scriptura destituitur: masc. generis ex constructione deprehenditur Ezech. c. 1, 14. c. 10, 10. non obstante terminali **ת** servili literâ: cum omnium consensu deductum ritè sit à **תמות** similis vel assimilatus fuit. Inde de similitudine DEI usurpatur, ad quam conditi Protoplasti sunt Gen. 1, 26. c. 5, 1. & nos renovamur Coloss. 3, 10. de similitudine DEI, quæ nusquam inter mortales dari potest Jes. 40, 18. Ezech. 1, 28. de similitudine Cherubim c. 10, 22. hominum c. 1, 5. 10. c. 10, 21. c. 23, 15. Daniel. 10, 16. Genes. 5, 3. clamantium Jes. 13, 4. de similitudine cœli Ezech. 1, 22. ignis c. 8, 2. throni c. 1, 26. c. 10, 1. altaris Judic. 16. boum 2. Paral. 4, 3. animantium Ezechielis visorum Ezech. 1, 5. 13. rotarum v. 16. c. 10, 10. denique veneni Ps. 58, 5. Adeoque **תמות** in universum infert exactam cum exemplari convenientiam formæ non tantum exterioris quæ colores, vultus aut corporis delineationem, sed & interioris & operationum, ad ipsam animæ essentiam pertinentium, ut in rei veritate & materialiter, ut loquuntur, optimè eidem cum **תמות** conveniat. Chaldaicè idem verbum occurrit de exteriori elegantissima figura, ab angelo ad tempus assumpta, qui DEO os humerosque perquam similis clara in luce ignis refulgere videbatur Nebucadnezari Dan. 3, 25. confer c. 7, 5. urfi figuram ac operationem, Monarchiæ II. assimilatam. Syrus idem **ܬܡܘܬ** de imagine DEI inchoativè nobis restituta Colossens. 3. vers. 10.

ܬܡܘܬܐ ܕܘܢܝܢܐ **ܬܡܘܬܐ ܕܘܢܝܢܐ** juxta imaginem ejus, qui creavit ipsum; quin & nostri perfecta DEO assimilatione in futura gloria, adeoque plenaria imaginis div. restitutione adhibet 1. Joh. 3, 2.

ܘܢܝܢܐ ܕܘܢܝܢܐ **ܬܡܘܬܐ ܕܘܢܝܢܐ** in similitudine ejus, DEI, erimus. Quid, quod DEI Filius, cum Patre essentiâ unus Joh. 10, 30. dicatur **ܘܢܝܢܐ ܕܘܢܝܢܐ ܬܡܘܬܐ ܕܘܢܝܢܐ**

Col. 1,

Col. 1, 15. imago DEI invisibilis? hæc utiqve ipsam essentiam con-
cernit, ejusdemq; ut & attributorum atqve operum non similitu-
dinem, sed identitatem infert, ut verè Christus dicat: πάντα ὅσα
ἔχει ὁ πατήρ, ἐμὰ ἑστίν Joh 16, 15. ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ c. 5.
v. 19. In nostro igitur loco תמונה non levem tantum aut exter-
nam, sed exactè conformem similitudinem dicit inter DEUM
Conditorum, velut archetypum s. normam, & inter relucentem
in homine imaginem, typum s. figuram firmiter impressam: estq;
vocis תמונה Synonymum grammaticum, eidemq; καὶ ἐπεξήγη-
σις, ἐν λέξει δύοῖν ἢ ἐπιφρασιν adjectivi valdè emphaticam hîc
conjunctum, aut Gen. 5, 1. seorsim positum, designat imaginem DEO
quàm simillimam, apprimè congruam, singulisq; animæ facultati-
bus, impassibilis & immortalis corporis viribus aliisq; prærogati-
vis, exactè respondentem. Qvò conferantur D. Gerhardus LL. CC.
L. de imag. DEI. D. Balthasar Meisn. Anthropol. Decad. 1. disp. 1.
qvæst. 4. p. m. II. & Phil. Sobr. Part. 2. sect. 2. c. 1. qvæst. 23. p. m. 190.
D. Calovius Tom. IV. Syst. Th. p. 618. seqq. D. Varenus Decad. Mos.
in Genes. p. 117 - 123. D. Glasius Phil. S. L. III. tr. 1. can. 6. p. 23. Nec
non Jesuite, Cornelius à Lapide, Sa, Tirinus, Del-Rio, Pererius, Pe-
tavius: qvi qvoad id loqvendi genus assensum Orthodoxis testa-
ti sunt. Samaritanus eodem sensu frequenter adhibet אמונת
uno in loco qvinqvies Deuter. 4, 15. 16. ubi & cum ebræa exactè
conveniens vox אמונת occurrit אמנות. אמנות similitu-
dinem cujuslibet simulachri, à rad. אמנות imaginatus est. Hinc
Numer. 33, 56. אמנות. אמנות. אמנות qvemadmodum cogi-
tavi facere. In nostro autem loco vocem אמנות similitudo, אמנות
cum gemino præ- & uno suf- fixo adhibuit: id qvòd ex simili Chal-
dæorum usu facilè dijudicatur. Ipsum ceteroqvin nomen, ut תמונה
singulare tantum: ratione initialis atqve finalis literæ א heeman-
ticæ auctum simul & fæmininum est, ad analogiam תענית jejunium
efformatum, à rad. אמנות. אמנות posuit. Hinc Gen. 22, 9. אמנות
אמנות. אמנות & posuit eum super altare: ipsumq; no-
strum nomen nonnunqvam positionem denotat, ut Exod. 25, 27.
אמנות אמנות propè, ad positionem. Aliàs tamen assimilandi
D signi-

אמונת

habuerint penitissimè cognitam, singulari divinâ ope adjuti) sed
 & illustri ejusdem ornamento ac decore: cùm istud Dei præce-
 ptum excellentem homini dignitatem conciliârit atqve majestate
 plenam auctoritatem, omnibus simul brutis verendam tremen-
 damqve. Cujus vestigia nunc post lapsum supersunt quàm exigua,
 ac in cœlesti gloria futura prorsus nulla: argumento satis eviden-
 ti, dominium istud ad imaginis divinæ, tum perfectissimè resti-
 tutæ, rationem genuinam ac propriam formaliter &, ut loqvun-
 tur, constitutivè non pertinere, sed eam solùm insequi, atqve ut
 ornamentum eidem hîc adjungi. Aliàs de hac domini specie ver-
 bum דָּבַד non recurrit: de dominio luminarium, temporum vi-
 cisitudini velut imperantium, cæterasq; stellas quasi ducentium,
 virtutum operumq; nobilitate superantium adhibetur *Infin. Peal*
 Gen. I, 18. $\text{וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים$ ut dominantur diei &
 nocti. Hinc descendit nomen דָּבַד idem quod מַשְׁלֵט
 dominium, denotans, & in eadem re usurpatum Gen. I, 16. ubi Sa-
 maritanus rationem solis, ad lunam relati, & propter quantitatem,
 lucem & efficaciam majorem $\text{הַמְּאֹר הַגָּדוֹל}$ dicti, accuratè expri-
 mit, inqviens: $\text{וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים$
 $\text{וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים$
 $\text{וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים$
 & fecit Deus duo luminaria magna, plenitudinem lu-
 minaris magni, ut dominetur diei, & *luminare minus*, ut domine-
 tur nocti, & stellas. Nec in מַשְׁלֵט tantùm, sed & שָׁלַט expri-
 mendo, satisfacit radix nostra דָּבַד adeoq; non dominandi tan-
 tùm, sed & in parabolis sive proverbialiter loqvendi sensum ha-
 bet. Ita de prædominante ac recepta inter Gentes fabula, insulta-
 tione hostili, irrisione ironica & dira execratione nominis Judaici,
 divinitùs minata olim, nunc impleta, usurpat nomen דָּבַד
 Deut. 28, 37. $\text{וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים וַיִּשְׂרָאֵל אֱלֹהִים}$ eris quoque in nomen, in
 proverbium: alii, primam שָׁלַט significationem retinentes, con-
 vertunt: in dominationem i.e. cui homines dominantur. Sed ita
 non responderet ebraicæ veritati, ubi שָׁלַט nunquam dominatio-
 nem denotat, cujus significata accuratè recenset *D. Glasius Pbil.S.*

Genes. I. 16.

Deut. 28, 37.

ἔων τε καὶ λαῶν. Æquum contra atque optimum Episcopi mu-
 nus 1. Tim, 3, 1. quod dignitate rei fideliter gessit juxta Ps. 68, 28.
 exponente Theodoro, aliisque; D. Paulus Gentium Doctor, aliisque;
 Ecclesiæ Episcopi, προσέχοντες ἑαυτοὺς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, Act.
 20, 28. ἐν κυρίῳ ἡγήσαντες 1. Thes. 5, 12. καὶ πρεσβύτεροι καλῶς
 προσεῖτες, διπλῆς τιμῆς ἄξιοι 1. Tim. 5, 17. Civilis vitæ rationem
 si habeamus, Abraham justam vindictam fratris nomine de Regi-
 bus sumit Gen. 14. factus iisdem superior atque legitimus Domi-
 nus Jes. 41, 2. Idem juris in Cananæos Israëlita Jud. 5, 13. in Subditos
 Salomon 1. Reg. 4, 24. ejusque Præfecti c. 5, 16. c. 9, 23. 2. Paral. 8, 10. le-
 gitimè usurparunt. Quale dominium in expugnatam urbem divi-
 nitus concessum Deuter. 20, 20. quin & fidelibus aliàs promissum
 Ps. 49, 15. & Jes. 14, 2. Negatum contra superioris domini in fra-
 trem exercitium Levit. 25, 43. 46. 53. limites Ægyptiorum dominio
 positi Ezech. 29, 15. Nebucadnezaris verò dominatio ac tyrannis
 profligata prorsus atque severissimè punita Jes. 14, 6. Quale durum
 dominium immorigeris Israëlitis prædictum Levit. 26, 17. in iis-
 demque impletum, partim Thren. 1, 13. atque Nehem. 9, 28. legimus,
 partim hodiernum experiendo cognoscimus. Præter quæ allegata
 loca, verbum נָנַן repetitâ vice in nostro textu Gen. 1, 26. 28. usur-
 patur de imaginis divinæ consequente axiomate seu separabili ad-
 juncto, dominio nimirum in bruta terramque utili, Protoplastis à
 DEO benignissimè concesso, ut divina inde potestas ac majestas
 elucesceret.

§. VII. Diversa huic dominio subjecta, recensentur ordi-
 ne quadruplici, in mari pisces, sub coelo aves, cum terra bestia,
 variique generis reptilia. Confer 1. Reg. IV. vers. 33. Ezechiel.
 XXXVIII. vers. 20. Pisces noster אֲמִיזָא inscribit, commu-
 ni cum Chaldæo - Syris ac Arabibus nomine, qui pariter נָנַן

נָנַן piscem dicunt, non sanè à נון literâ
 Nun affecit, nun vocali signavit, quod ad piscem nihil: sed factâ
 literarum, ebræis immobilium, permutatione, à נין tribus tantum
 vicibus Gen. 21, 23. Job. 18, 19. Jes. 14, 22. in S. Literis obvio נָנַן
 נָנַן à radice אָנַן λειγομένη Ps. 72, 17. נָנַן sobolescet, propagabitur.
 Elegans omninò piscis denominatio, ejus prolem, magnoperè mul-

D 3 tripli-

אֲמִיזָא

tiplicari solitam, Psal. 104, 25. ritè exprimens, innumera piscium
 agmina & integros velut exercitus repræsens, & quàm proximi-
 mè ad ebræum דג accedens. In *Absolute* sing. est דג interdum
 & דגים. Hinc Deut. 4, 18. דגים דגים דגים דגים
 imaginem cujuslibet piscis, qui est in aquis. *Constructus* plur. Gen.
 9, 2. דגים דגים דגים דגים & in omnes pisces maris, Num. 11, 22.
 דגים דגים דגים דגים דגים דגים omnes pisces
 maris colligantur illis. *Emphaticus* est דגים דגים vel דגים דגים
 ut Ex. 7, 18, 21. דגים דגים דגים דגים דגים דגים
 & Num. 11, 5. דגים דגים דגים דגים דגים דגים recordamur piscium. Vox
 ebræa דג gerit præfixam literam ד ad verbum דג pertinetem,
 cum qua frequentissimè reperitur. Regimen hujus vocis cum ex
 substantivo statim subjecto, tum etiam levi consonæ ד atque utri-
 usque puncti vocalis immutatione, facile colligitur. Id ipsum prius
 kamez purum & mutabile radicem ostendit דג multiplicatus,
 auctus fuit, nequaquam דג piscatus est, ut vulgò contendunt, cum
 hic esset quieturum. Esse autem id nomen universæ piscium na-
 turæ significativum, nec ullum, maximus sit vel minimus, excludi,
 usus Scripturæ S. luculenter docet. Ubi frequens mentio piscium
 maris i. e. marinorum, in quacunq; aquarum collectione Gen. 1, 10.
 degentium, cujuscunq; demum quantitatis sint Gen. 9, 2. Num.
 11, 22. Job. 12, 8. Ps. 8, 9. Ezech. 38, 20. Hof. 4, 3. Hab. 1, 14. Zeph. 1, 3.
 Quo fundamento neglectò Theodoretus ab isto Protoplastorum
 dominio exceptit דגים דגים דגים cetos sive balenas, quòd non
 expressa earundem hinc mentio fiat. Verùm sub piscibus maris gene-
 ratim balænæ & Scripturâ & natura duce comprehenduntur, & disertè
 דג nominantur Jon. 2, 1. II. seqq. Jobi 41, 20. 26. Nec alibi nisi in דגים
 degunt, etiam strictè sumto vocabulo: quatenus mare reliquis
 aquarum collectionibus fluvii, lacus, torrentis, rivi, fontis at-
 que paludis contradistingvi solet, atque oceanum propriè dictum
 notare in singulari potissimùm: quamvis & hinc de alio aquarum
 receptaculo occurrat 1. Reg. 7, 23. 2. Reg. 25, 16. in plurali verò quas-
 cunq; demum aquarum collectiones majores designet Num. 34, 11.
 Synecdochicè frequenter pro mari magno s. mediterraneo sumi-
 tur,

דג

דג

tur, &
 Gen. 12
 Jos. 16
 ridiem
 v. 3. co
 26, 17.
 & qua
 c. 20. p
 pensati
 prima p
 & noste
 eam in
 פדמ
 פדמ
 v. 20. פ
 textu ha
 conver
 pag. 13.
 פדא
 S.
 lutus sing
 tile vole
 omne vo
 omni ca
 denotat
 hannes
 פד
 פד
 פד
 à fratre t
 in pugill
 etat. Ali

clausus Cantic. 8, ult. **אֲמִתְּמִן** lignum denotat Gen. 32, 9, quod per metathesin volumus pro **אֲמִתְּמִן**, aut cum **קִיָּץ** lignum significante conferunt. Coelum, quod alijs **אֲמִתְּמִן**, hinc pariter ab altitudine vocat **אֲמִתְּמִן** à rad. **אֲמִתְּמִן** exaltavit, ebr. **עָלָה** ascendit: à convexitate autem seu concavitate v. 28. **אֲמִתְּמִן** quæ vox paria facit cum **אֲמִתְּמִן** Chaldæorum, **אֲמִתְּמִן** Rabbinorum, à **אֲמִתְּמִן** perforavit, quasi perforatum caelum dicas, ac oberrantibus inibi stellis facile pervium.

אֲמִתְּמִן

§. IX. Proprietatem vocis **אֲמִתְּמִן** Samaritanus retinuit *emphat.*

plur. fœm. **אֲמִתְּמִן**. *Absolutus sing.* est Exod. 9, 25. c. 11, 5. c. 12, 29. **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** usque ad primogenitum omnis bestiae, *Emphat.* Gen. 6, 7. c. 7, 23. **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** usque ad pecus. *Absol. plur.* Deut. 32, 24. **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** dentes quoque bestiarum immittam, *Construct.* Num. 3, 41. **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** bestias Levitarum pro omni primogenito bestiarum filiorum Israel. *Emph. aliter* Gen. 2, 20. **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** nominibus suis omnia jumenta. *Cum suffix. sing.* Levit. 19, 19. **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** bestiam tuam non facies coire cum diversis speciebus, Gen. 36, 6. **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** bestia ejus, *plur.* Num. 32, 26. **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** & omnia jumenta nostra erunt hic, Lev. 26, 22. **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** exterminabitque animalia vestra, Gen. 34, 23. **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** & omnia jumenta eorum, nonne nostra erunt? Radix **אֲמִתְּמִן** in æthiopismo superat **אֲמִתְּמִן** conjug. 1, mutus fuit. Samaritanus interdum reddit **אֲמִתְּמִן** ut Exod. 13, 12. **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** **אֲמִתְּמִן** & omne aperiens matricem bestiae: quæ vox eliso **אֲמִתְּמִן** pulchrè convenit cum ebr. **אֲמִתְּמִן** brutum **אֲמִתְּמִן** bardus, brutus, Chald.

אֲמִתְּמִן

Syr. **אֲמִתְּמִן** jumentum, æth. **אֲמִתְּמִן** bos, & **אֲמִתְּמִן** leo à **אֲמִתְּמִן** exarsit, obbruit, depavit. Cetera facilia & authentico textui exactè respondentia, proprio cujusque studio relinquimus, difficilioribus meliori pertractandi occasione reservatis. *Et, ut totum vite tempus oris obsequia occupent, laudes teneant, gratiarum actiones instituant, ac gloriosissimum Conditorem dignissimè celebrent, vovemus singuli.*

☉(○)☉

Acclamabant FELICITER
DNN. PATRONI, PRÆCEPTORES, FAUTORES
ATQUE AMICI.



Aud postrema Scholæ charissima portio nostræ,
ANNACKERE, probas nobilis ingenii
Vires, difficiles nodos bene solve re doctus:
Quæ fuerit nostris mentibus arrha data,
Numinis æterni nobis impressa ut imago
Sit, docet egregium nos meletema tuum.
Auspicio felice refers: tibi mente repõsta,
Viva sit & maneat semper imago DEI.
In te quàm clarâ quæ luce refulgeat, opto,
Rite geras Sancti Numinis effigiem.
Hic character erit nullo delebilis ævo,
Semen & assiduæ sit tibi lætitiæ.

Suo in Theologicis Auditori assiduo l. m. q. fac.

JOH. ANDREAS QVENSTEDT, D.

Rite refers pulchram faciem, quæ Conditor Almus
Consimiles homines finxit honore sibi.
Dissona quæ verbo DOMINI dispersa propago
Verporum spargat dogmata ritè doces.
Argumentorum cunctos incidere nervos
Doctus, ut Aonius nomina clam choros
Promittat meritò, quin præmia digna parentur
Ex virtute tibi sedibus in patriis.

Acclamab. l. m.

GEORG. CASP. KIRCHMAJERUS, P. P.

Coll. Phil. b. t. Decanus.

Per dita quæ primò cœlestis imago Parente
Quondam erat, hanc curâ quæris, Amice, piâ.
Rem studiis dignam geris. Hæc sapientia mentem
Illustrat verè, nec bene culta perit.
Sed manet, & fiet multò perfectior olim,
Cum quoque cernemus, quid sit imago DEI.

gratul. f.

M. ANDREAS GERET, Onoldô-Francus,
Facult. Philos. Adjunctus.

E

Ent-

Fulmine Morbora quamvis correptus **AMANDE**
Illibata manet sors, Pietas, studium.

Sit fortuna **TIBI** semper precor optima, namq;
Hoc Pietas meruit, hoc studium meruit.

JOHANN. MARTIN LAUTENSACK.

בני החכמה שריו
יהיו טובים גם יקריו
צלה על כסף יושביו
בו אשרי: היום חושביו
רבינו אנשי דבריו
טוב: יתרון דעת גבריו
האלה נכבד חכמיו
לב עקב רב בעמליו:
דוד בן חכמה מן שמיו
חכים לב אוש לשפתיו
כתורה חפצו כל ימיו
בסתר עליון יש תמיו:

In hunc sensum:

In quos caelestem praestans sapientia lucem
Contulit, alta quies, munus, honorq; manent:

Hujus ut argenti felix requiescit in umbra,
Quisquis eas sedes rite tenere valet.

Prospera lux rediit, Spectabilis ordo Sophorum
Musarumq; Decus pectore magna movet.

His illustre decus, pulcherrima praemia confert,
Optima praclarâ qui ratione tenent.

Hactenus ANNACKER patulas caelestibus aures
Applicuit sapiens, svaavis & ore potens.

Ex ipsis legis divinae fontibus hausit

Quicquid & ingenii, quicquid & artis habet.

Sancta voluptatis species noctesq; diesq;

Rite tenebat eum, protegat umbra DEI!

*Pulcherrimis Dn. ANNACKERI conatibus fausta
quaeq; animitus apprecatur*

PRÆSES.

Præ-

PRælia docta moves, quæ demonstrare sagacis
Ingenii dotes, Fautor amande, queunt.
Perge bonis studiis, successum Jova, Patroni
Laudem, mercedem Patria clara dabunt.

M. JOHANNES SAMUEL GERET.

W Er sich und sein Gemüth selbst suchet zu ergründen/
Wer seines Christus Bild und Abriß recht betracht;
Wird als ein kluger Mann des Reichthums-Fülle finden/
Die weder Zeit noch Glück jemahls zunichte mach't.

Das thut Er/werther Freund / indem Er sich bemühet/
Des Menschen wahren Stand genauer anzuseh'n/
Und diesen zum Behuff der Selbst-Erkänntniß ziehet/
Ohn die man weder hier / noch dorten kan besteh'n.

Das / was vor Adams-Fall die Menschen sind gewesen/
Und was der Sünden-Fall in ihnen hat zerstört/
Kan man in seiner Schrift mit Nuß und Frommen lesen.

Gott gebe / daß dadurch Er werde hochgeehrt.

THEOPHILUS Löttsch / Scheibenberg. Misnicus,
D. h. S. E.

Sedulitatis opus nunc monstras lemmate docto,
Insomnes noctes quodq; dedere dies.

Gratulor inde tibi; Tua sint felicia cæpta,
Ritè tuis Musis prospera cuncta fluant.

WOLFG. BALTH. EBERHARD, Rat.

S Zreu Edles REGENSPLUG viel Lorber-Zweige aus/
Bekröne deinen Musen-Sohn/
So auf der Bahn begriffen schon
Der Weißheit / welche führt in ihr beglücktes Haus.

D lang geseegneter Sang! o wohl gelegter Fleiß/
Eröffne eilends deine Thor/
Du hochgepriesener Musen-Chor/
Umbfange deinen Sohn/ gib Weißheits-lohn/ den Preis.

Also wünschet seinem werthgeschätztesten
Freund

Georg Christoph. Melch. de Zuanna,
Semp. Hung. J. U. S.

Tra-

TRaduntur agro semina plurimæ
Quæ largiori fœnore reddere
Tandem potest, fœcunda tellus
Cum seges est resecauda falce.

Dilecte sic tu fertilis es ager
Doctrina semen; crescere quæ incipit
Nunc, atq; fert fructus amœnos;
Laus & Honor, copiosa messis.

Hisce Amico suo integerrimo, Conterraneo longè dilectis-
simo, Fausta quæq; apprecatur

JOH. ANDREAS BARDT, Ratisb.

Res bene nunc agitur! Doctam Annakere Catbedram
Dum scandis; Musa ritè daturus opus.

Quid sit imago Dei, facundo edisseris ore

Quidni dicendum? Res bene nunc agitur!

Hæc Conterraneo suo per dilecto gratulationis
causa scripsit

CASPARUS NATMER, Ratisb.

En Ehren-âhr An seinem Acker stehet/
Die/ werther Freund! sein Fleiß früh hat gesäet.

Das Feld ist gut: Der Fleiß die Früchte mehr':

Er baue fort: Der Himmel treuffle Seegen/
Daß öfters sich mög An dem Acker regen

Ein Ehren-âhr.

Ein Ehren-âhr.

So beglückwünschte die erste Academische Weisheits-
Probe seines werthen Freundes

JOH. CASPARUS SPIESIUS, SS.Th. Stud.

Quid possit studium? Virtus quid possit in Orbe?

ANNACKERE probas sedulitate Tuâ.

De virtute Tuâ quam monstras Docte RESPONDENS,

Gratantur Musæ, gratulor atqve TIBI.

Animi Affectus e. p.

JOHANNES EPHRAIM BOHEMUS, P.H.

⚔: (o): ⚔

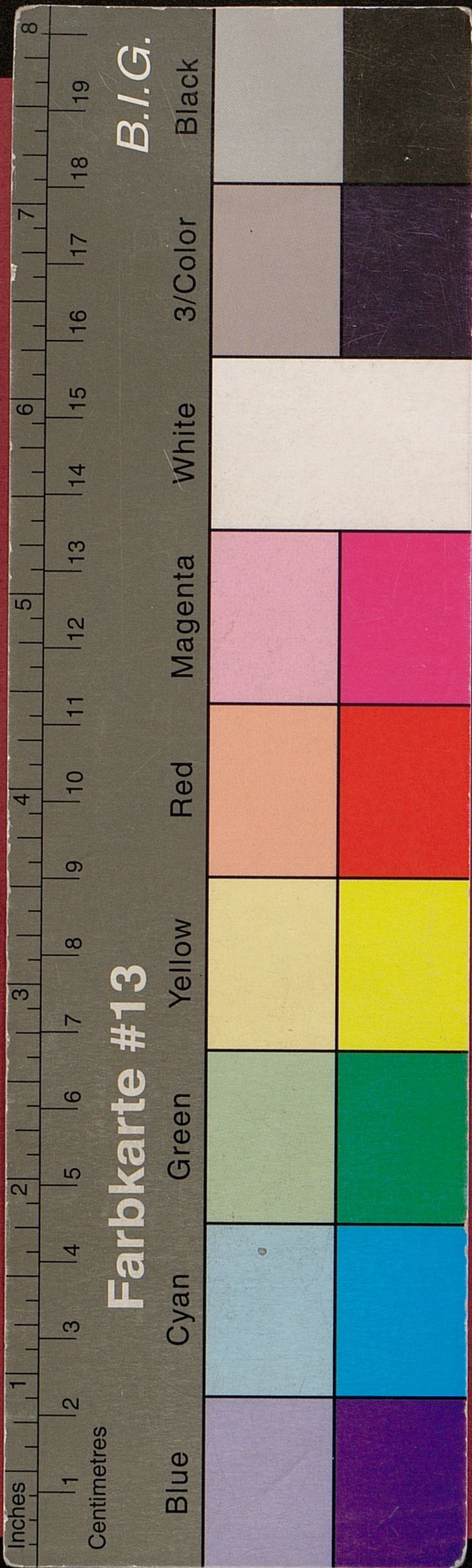
b.
b.
b.
b.
b.
b.
b.

05 A P32

3
ULB Halle
003 767 701


1009





Q. D. B. V.
DISPUTATIO PHILOLOGICA,
Ad
GENES. I. 26. 27. 28.
Samaritanum textum cum
authentico, *Port.*
IMAGINEM DEI

recensente,
perpetuò conferens,
PRÆSIDE
M. JOHAN. HELVICO WILLEMERO
Mœno-Francofurtano,

atq;
RESPONDENTE
JOH. ADAMO ANNACKERO,
Ratisbonensi, SS. Theol. & Phil.
Studiofo,

Habenda ad diem IX. Martii, horis antemerid.

A. Æ. V. M DC LXXVIII.

In Auditorio Veteri.



WITTEBERGÆ

Typis MATTHÆI HENCKELII, Academ. Typogr.

4

